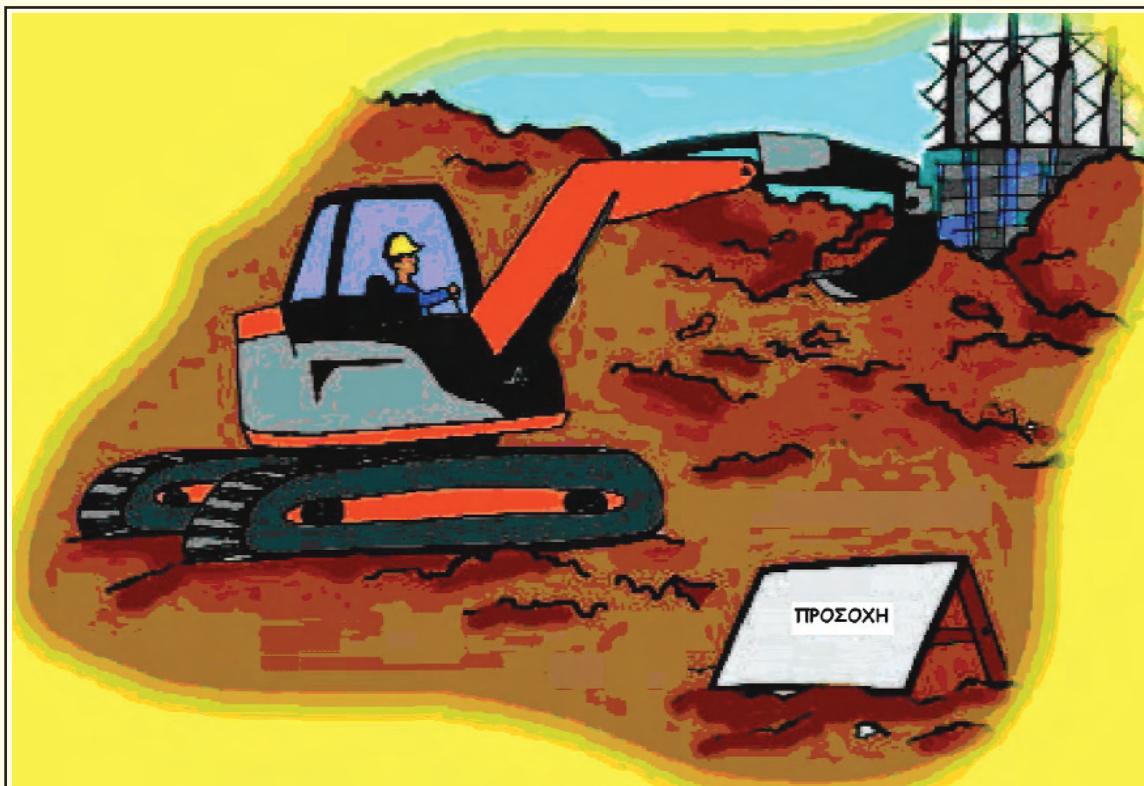

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

**Ασφαλές Σύστημα
Προγραμματισμού Διεξαγωγής Εργασιών
(ΑΣΠΙΔΕΣ)**

**Χωματουργικές Εργασίες
Ιδεογράμματα**

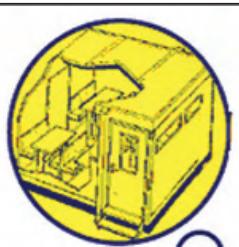

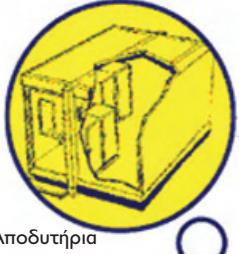
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

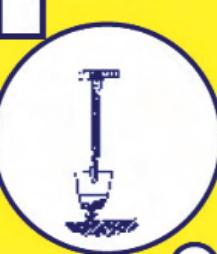
Ασφαλές Σύστημα
Προγραμματισμού Διεξαγωγής Εργασιών
(ΑΣΠΙΔΕΣ)

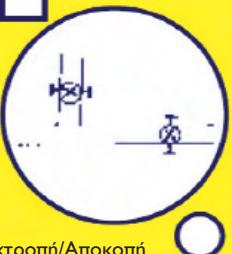
Χωματουργικές Εργασίες
Ιδεογράμματα

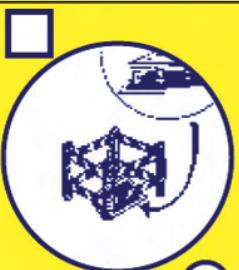

 Επίβλεψη	<p>Όλες οι εργασίες πρέπει να ελέγχονται. Είναι απαραίτητη η επίβλεψη από τον αρμόδιο μηχανικό ή εργοδηγό ή άλλο αρμόδιο ή υπεύθυνο πρόσωπο έτσι, ώστε οι εργασίες να εκτελούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα, τα σχέδια και με μια ασφαλή μέθοδο εργασίας.</p>
 Πιστοποιητικό επιθεώρησης εξοπλισμού και μηχανημάτων	<p>Όλα τα μηχανήματα στο εργοτάξιο πρέπει να ελέγχονται και να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή. Τα επιθεωρητέα μηχανήματα πρέπει να επιθεωρούνται από αρμόδιο Επιθεωρητή σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία. (Τα αναβατόρια κάθε 6 μήνες, οι γερανοί και οι ανυψωτικές μηχανές κάθε 12 μήνες.) Οι Εκθέσεις Επιθεώρησης/Πιστοποιητικά Δοκιμής και Εξέτασης πρέπει να βρίσκονται διαθέσιμα στο εργοτάξιο. Για τα μηχανήματα που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους πρέπει να τηρείται μητρώο συντήρησης και ελέγχου.</p>
 Ενημέρωση	<p>Κάθε νεοεισερχόμενος στο εργοτάξιο πρέπει να ενημερώνεται για τους κανόνες του εργοτάξιου, για τις διαδικασίες που εφαρμόζονται, για τα μέτρα και για άλλες διευθετήσεις που αφορούν στην ασφάλεια και στην υγεία τη δική του, καθώς και των άλλων εργαζομένων ή προσώπων που τυχόν επηρεάζονται από τις εργασίες. Επίσης, πρέπει να τους επεξηγείται το Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και να τους δίνονται τα ονόματα και στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων.</p>
 Επικοινωνία	<p>Η επικοινωνία είναι απαραίτητη καθ' όλη την διάρκεια των εργασιών. Βοηθά στην ορθή αντίληψη των διαδικασιών και στην εφαρμογή τους με ασφάλεια.</p>
 Χώροι καθαρισμού και υγιεινής	<p>Στο εργοτάξιο πρέπει απαραίτητα να υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι υγειονομικών διευκολύνσεων εφοδιασμένοι με νερό, χαρτί τουαλέτας και σαπούνι. Οι χώροι αυτοί πρέπει να διατηρούνται καθημερινά σε καθαρή και υγιεινή κατάσταση.</p>
 Τραπεζαρία	<p>Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη στεγασμένη τραπεζαρία με ικανοποιητικό φωτισμό και αερισμό, όπου οι εργαζόμενοι θα μπορούν να λαμβάνουν τα γεύματά τους.</p>

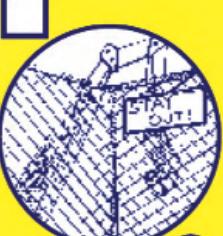
 Αποδυτήρια	<p>Πρέπει να υπάρχουν στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλα αποδυτήρια όπου θα μπορούν να αλλάζουν ή/και να στεγνώνουν τα ρούχα τους.</p>
 Πόσιμο νερό	<p>Πρέπει να παρέχεται ικανοποιητική ποσότητα πόσιμου νερού σε προσβάσιμα σημεία.</p>
 Απαγορεύεται το κάπνισμα	<p>Απαγορεύεται το κάπνισμα σε κλειστούς χώρους εργασίας.</p>
	 ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ
 Επικοινωνία με Αρμόδια Αρχή (AHK)	<p>Πριν από την έναρξη των εργασιών είναι απαραίτητη η εξασφάλιση σχεδίων καθώς και άλλων πληροφοριών και οδηγιών από την Αρμόδια Αρχή, για την ακριβή θέση των υπόγειων ηλεκτρικών αγωγών.</p>
 Εκτροπή/ Διακοπή	<p>Πριν από την έναρξη των εργασιών πρέπει να γίνεται εκτροπή των εναέριων και υπόγειων υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η εκτροπή μπορεί να γίνει προσωρινή διακοπή της παροχής για την ασφαλή διεξαγωγή των εργασιών.</p>

 <p>Σχέδιο υπόγειων υπηρεσιών</p>	<p>Πριν από την έναρξη των εργασιών πρέπει να σημανθούν οι περιοχές καθώς και τα σημεία όπου υπάρχουν υπόγειες υπηρεσίες και να γίνει κατάλληλη μελέτη του εδάφους για την ανίχνευσή τους.</p>
 <p>Εντοπισμός/ Σήμανση</p>	<p>Πριν από την έναρξη των εκσκαφών, η περιοχή πρέπει να ελεγχθεί με ανιχνευτή, με σκοπό τον εντοπισμό των υπόγειων υπηρεσιών. Οποιαδήποτε απόκλιση από τα σχέδια θα πρέπει να καταγραφεί και να ενημερωθούν τα σχέδια.</p>
 <p>Φραγμοί</p>	<p>Η λειτουργία και η μετακίνηση μηχανημάτων κάτω από εναέριες γραμμές είναι επικίνδυνη. Τα εναέρια καλώδια πρέπει να θεωρούνται πάντοτε ενεργά, εκτός αν υπάρχει γραπτή και φυσική απόδειξη περί του αντιθέτου. Στις περιοχές όπου τα καλώδια είναι ενεργά, πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα έτσι, ώστε κατά την διάρκεια των εργασιών να υπάρχει επαρκής απόσταση ασφάλειας.</p>
 <p>Προειδοποιητική σήμανση</p>	<p>Η επαφή με τον ηλεκτρισμό μπορεί να σκοτώσει. Τα πρόσωπα που εργάζονται κοντά σε ηλεκτρισμό πρέπει να γνωρίζουν την ύπαρξή του, ώστε να μπορούν να διεξάγουν τους κατάλληλους ελέγχους. Πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλες προειδοποιητικές πινακίδες.</p>
 <p>Όχι μηχανικά μέσα κοντά σε υπηρεσίες</p>	<p>Απαγορεύονται οι εκσκαφές με μηχανικά μέσα, πάνω από ή κοντά σε υπόγειες υπηρεσίες.</p>
 <p>Χειρωνακτική εκσκαφή</p>	<p>Το σκάψιμο με εργαλεία χειρός πρέπει να διενεργείται μόνο όπου είναι ορατές οι υπόγειες υπηρεσίες. Παρόλα αυτά πρέπει να γίνεται με προσοχή γιατί υπάρχει ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών στις υπηρεσίες.</p>

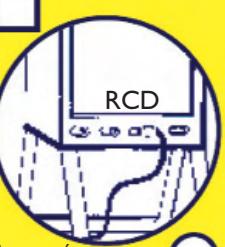
 <p>Περιφραξη</p>	<p>Στις περιοχές όπου εντοπίζονται υπηρεσίες οι οποίες παραμένουν ορατές ή/και εκτεθειμένες πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλα εμπόδια ασφάλειας όπως π.χ. κατάλληλη περίφραξη και σήμανση σε ασφαλή απόσταση γύρω από τις υπηρεσίες.</p>
 <p>Εκφόρτωση οχημάτων</p>	<p>Η εκφόρτωση των οχημάτων πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή σε θέσεις που υπάρχουν εναέριες γραμμές και τα οχήματα θα πρέπει να παραμένουν πάντα σε απόσταση ασφαλείας. Είναι απαραίτητη η τοποθέτηση κατάλληλων φραγμών ή άλλων εμποδίων.</p>
 <p>Επικοινωνία με αρμοδίους</p>	<p> ΑΕΡΙΑ (υγραέριο, φυσικό αέριο, κ.λπ.)</p>
 <p>Εκτροπή/Αποκοπή</p>	<p>Πριν από τη διεξαγωγή οποιασδήποτε εργασίας, αν τα δίκτυα παροχής αερίου είναι άγνωστα, πρέπει να εξασφαλισθούν τα σχέδια και να γίνουν υποδείξεις για τυχόν υπόγεια δίκτυα.</p>
 <p>Αποτύπωση δικτύων</p>	<p>Πριν από την έναρξη των εργασιών είναι απαραίτητη η εκτροπή των υπόγειων δικτύων ή μπορεί να γίνει προσωρινή διακοπή για την ασφαλή διεξαγωγή των εργασιών.</p>
	<p>Πριν από την έναρξη των εργασιών πρέπει να εξασφαλισθούν τα σχέδια των δικτύων παροχής αερίου και να γίνει η κατάλληλη μελέτη εδάφους έτσι, ώστε να σημανθούν τα σημεία των δικτύων.</p>

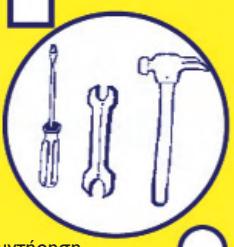
 <p>Ανίχνευση δικτύων</p>	<p>Πριν από την έναρξη της εκσκαφής πρέπει να αναγνωριστεί και να σημανθεί η θέση των δικτύων αερίου και κατά την διάρκεια της εκσκαφής κοντά σε γραμμές μεταφοράς του αερίου, να βρίσκεται στο εργοτάξιο εκπρόσωπος του Διαχειριστή του Δικτύου του αερίου.</p>
 <p>Προειδοποιητική σήμανση</p>	<p>Η έκρηξη αερίου μπορεί να σκοτώσει. Τα πρόσωπα που εργάζονται κοντά σε δίκτυα παροχής αερίου πρέπει να γνωρίζουν την ύπαρξή του, ώστε να μπορούν να διεξάγουν τους κατάλληλους ελέγχους. Πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλες προειδοποιητικές πινακίδες.</p>
 <p>Απαγόρευση φωτιάς</p>	<p>Το αέριο είναι εύφλεκτο. Φλόγες ή άλλες πηγές πρόκλησης φωτιάς δεν πρέπει να έρχονται σε επαφή ή να γειτνιάζουν με το αέριο.</p>
 <p>Όχι εκσκαφή με μηχανικά μέσα</p>	<p>Απαγορεύεται η εκσκαφή με μηχανικά μέσα πάνω ή κοντά σε υπόγεια δίκτυα.</p>
 <p>Χειρωνακτική εκσκαφή</p>	<p>Η εκσκαφή με εργαλεία χειρός πρέπει να διενεργείται μόνο όπου είναι ορατά τα υπόγεια δίκτυα. Παρόλα αυτά πρέπει να γίνεται με προσοχή γιατί υπάρχει ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών στα δίκτυα παροχής.</p>
 <p>Περίφραξη</p>	<p>Στις περιοχές όπου εντοπίζονται δίκτυα τα οποία παραμένουν ορατά ή/και εκτεθειμένα πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλα εμπόδια ασφάλειας όπως π.χ κατάλληλη περίφραξη και σήμανση σε ασφαλή απόσταση γύρω από τα δίκτυα.</p>

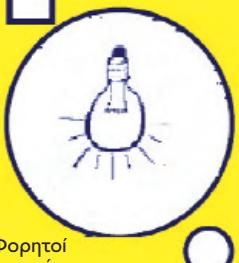
 Αποθήκευση	<p>Οι φιάλες αερίου πρέπει να φυλάσσονται πάντοτε σε όρθια θέση και να είναι στερεωμένες κατάλληλα, ώστε να αποφεύγεται η πτώση τους.</p>
	☐ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
 Επιλογή/ Καταλληλότητα	<p>Πριν από τη χρήση οποιουδήποτε μηχανήματος, οχήματος ή άλλου μηχανικού εξοπλισμού πρέπει να γίνεται έλεγχος κατά πόσο αυτός είναι κατάλληλος για την εκτέλεση της εργασίας για την οποία προορίζεται.</p>
 Έλεγχος ανυψωτικού εξοπλισμού	<p>Πρέπει να γίνεται έλεγχος κάθε ιμάντα ή καλωδίου ή άλλου εξαρτήματος, το οποίο χρησιμοποιείται για την πρόσδεση και την ανύψωση ενός φορτίου. Πριν από κάθε χρήση πρέπει να ελέγχεται κατά πόσο αυτά είναι κατάλληλα και ικανοποιητικής αντοχής για να ανυψώσουν το βάρος του φορτίου με ασφάλεια. Τυχόν φθορές οι οποίες συμβάλλουν στη μείωση της αντοχής των ιμάντων, ή καλωδίων, πρέπει να αποκατασταθούν.</p>
 Καμπίνα ασφαλείας	<p>Όλα τα μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με καμπίνα ασφαλείας για να προστατεύσουν τον οδηγό/χειριστή τους σε περίπτωση που αναποδογυριστούν. Επίσης, ο οδηγός/χειριστής πρέπει να είναι δεμένος με ζώνη ασφαλείας. Η απουσία καμπίνας ασφαλείας μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρούς τραυματισμούς ή ακόμα και στο θάνατο του οδηγού/χειριστή. Η καμπίνα ασφαλείας πρέπει να είναι κατασκευασμένη σύμφωνα με τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Πρότυπα.</p>
 Προειδοποιητικά σήματα	<p>Τα οχήματα με περιορισμένη ορατότητα, ειδικά κατά την κίνηση τους προς τα πίσω, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα συστήματα όπως π.χ. κόρνα, φάρο, κυρτούς καθρέφτες κ.ά.</p>

 Ζώνη ασφαλείας	<p>Οι διαθέσιμες ζώνες ασφάλειας πρέπει να χρησιμοποιούνται. Σε περίπτωση ανατροπής οι ζώνες ασφάλειας μπορούν να σώσουν ζωές.</p>
 Ζώνη απαγόρευσης	<p>Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να διακινούνται στην ακτίνα κίνησης του βραχίονα του εκσκαφέα. Πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλες περιφράξεις ή άλλα κατάλληλα εμπόδια όπου είναι εφικτό ή να λαμβάνονται άλλα μέτρα που να αναγκάζουν τους εργαζόμενους να διατηρούν απόσταση ασφάλειας από το μηχάνημα.</p>
 Διάδρομος πεζών	<p>Όλοι οι πεζοί, εργαζόμενοι ή άλλα πρόσωπα, πρέπει να διακινούνται σε απόσταση ασφάλειας από τα μηχανήματα τα οποία βρίσκονται σε λειτουργία. Πρέπει να προσδιοριστούν και να σημανθούν οι πεζόδρομοι διακίνησης και όπου απαιτείται να τοποθετούνται κατάλληλες περιφράξεις ή άλλα κατάλληλα εμπόδια.</p>
 Περιφράξη	<p>Όταν τα μηχανήματα δεν χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια των εργασιών καθώς και στο τέλος της μέρας, πρέπει να φυλάσσονται σε ασφαλή περιφραγμένο χώρο ώστε να αποφεύγεται η χρήση τους χωρίς άδεια.</p>
 Προστασία κοινού	<p>Οι εργασίες εργοταξίου δεν πρέπει να παρεμποδίζουν τη διακίνηση του κοινού. Πρέπει να τοποθετείται κατάλληλη, ασφαλής περιφραξη και όπου είναι εφικτό φύλακας ελέγχου στην είσοδο του εργοταξίου.</p>
 Ασφαλές φορτίο	<p>Τα ανυψωτικά μηχανήματα, οι ανυψωτικές συσκευές καθώς και τα εξαρτήματα ανύψωσης δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανύψωση μεγαλύτερου φορτίου από το ασφαλές φορτίο σε κάθε περίπτωση. Το ασφαλές φορτίο είναι το μέγιστο φορτίο που μπορεί να ανυψώσει ένα μηχάνημα, μια συσκευή ή ένα εξάρτημα ή ο ανυψωτικός μηχανισμός σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται ορθά οι όροι συντήρησής του. Όλες οι εργασίες ανύψωσης πρέπει να προγραμματίζονται με τέτοιο τρόπο έτσι, ώστε να εκτελούνται με ασφάλεια.</p>

 <p>Ασφάλιση εξαρτημάτων</p>	<p>Οποιοσδήποτε βοηθητικός εξοπλισμός ή/και εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα μηχανήματα του εργοταξίου πρέπει να ασφαλίζονται (όπως π.χ. με περόνες κλειδώματος) έτσι ώστε να αποφεύγεται η αθέλητη αποσύνδεση και η πτώση τους.</p>
 <p>Ρυθμιστής κυκλοφορίας</p>	<p>Η παρουσία εκπαιδευμένου ρυθμιστή κυκλοφορίας είναι απαραίτητη όταν κατά τη διάρκεια των εργασιών πρέπει να γίνει συντονισμός της τροχαίας κίνησης ή της διαικίνησης των πεζών. Ο ρυθμιστής κυκλοφορίας πρέπει να φορεί φωσφορίζον γιλέκο και να χρησιμοποιεί την κατάλληλη πινακίδα (STOP). Στις περιπτώσεις που απαιτούνται δύο ρυθμιστές κυκλοφορίας θα πρέπει αυτοί να έχουν ορατότητα μεταξύ τους και να έχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας με ασύρματα μέσα επικοινωνίας μεταξύ τους, καθώς και με τον υπεύθυνο των εργασιών.</p>
 <p>Σηματωρός</p>	<p>Η παρουσία εκπαιδευμένου σηματωρού είναι πάντοτε αναγκαία όταν ανυψώνονται φορτία έτσι ώστε να δίνονται σωστές και ασφαλείς οδηγίες στους χειριστές των μηχανημάτων. Ο σηματωρός πρέπει να είναι πάντοτε ορατός από το χειριστή του μηχανήματος. Πρέπει να φορά φωσφορίζον γιλέκο και να έχει στην διάθεσή του ασύρματα μέσα επικοινωνίας.</p>
 <p>Όρια χαμηλής ταχύτητας</p>	<p>Η ταχύτητα των οχημάτων και μηχανημάτων πρέπει να ελέγχεται. Πρέπει να υπάρχουν τοποθετημένες επαρκείς προειδοποιητικές πινακίδες για καθοδήγηση των οδηγών σχετικά με τα όρια ταχύτητας.</p>
 <p>Έλεγχος κυκλοφορίας</p>	<p>Πρέπει να ετοιμάζονται σχέδια ελέγχου της κυκλοφορίας έτσι, ώστε να ελέγχεται και να συντονίζεται η τροχαία κίνηση στο εργοτάξιο και ιδιαίτερα στα σημεία όπου η τροχαία κίνηση του εργοταξίου παρεμβαίνει στην τροχαία κίνηση του κοινού, όπως π.χ. σε εισόδους/εξόδους του εργοταξίου.</p>
 <p>Απαγόρευση επιβατών</p>	<p>Στα μηχανήματα πρέπει να επιβαίνει μόνο ο χειριστής του εκτός και αν έχει προβλεφθεί δεύτερη θέση για άλλον επιβάτη, εκτός του χειριστή, από τον κατασκευαστή. Απαγορεύεται η μεταφορά επιβατών με τα μηχανήματα.</p>

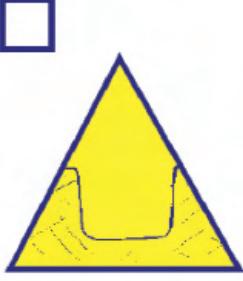
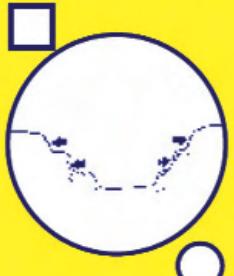
 Εκσκαφέας	<p>Η χρήση του μηχανήματος πρέπει να γίνεται μόνο από έμπειρους και εξουσιοδοτημένους χειριστές. Κατά την εκσκαφή το μηχάνημα θα πρέπει να τοποθετηθεί σε ασφαλή θέση με το χειρόφρενο προς τα πάνω, την κούπα προς τα κάτω και τους βραχίονες σε ουδέτερη θέση. Στις περιπτώσεις όπου η ορατότητα του χειριστή εμποδίζεται, όπως π.χ. στην κίνηση προς τα πίσω, θα πρέπει να χρησιμοποιείται προειδοποιητικό ηχητικό σήμα.</p>
 Ασφαλής οδήγηση	<p>Η οδήγηση και ο χειρισμός μηχανημάτων απαιτεί έμπειρους και εκπαιδευμένους χειριστές. Η έλλειψη συγκέντρωσης μπορεί να προκαλέσει ατύχημα. Η χρήση των κινητών τηλεφώνων από τους οδηγούς και τους χειριστές απαγορεύεται. Η οδήγηση και ο χειρισμός των μηχανημάτων πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.</p>
 Προφυλακτήρες και προσβάσεις	<p>Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται στο εργοτάξιο γεωργικά μηχανήματα πρέπει ο δυναμοδότης άξονας (άξονας μετάδοσης κίνησης) που συνδέει το γεωργικό ελκυστήρα (τρακτέρ) με τα ελκυόμενα μηχανήματα να είναι πλήρως καλυμμένος με προφυλακτήρα. Επίσης, όλα τα μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με ασφαλείς προσβάσεις.</p>
	 ΦΟΡΗΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
 Έλεγχος καταλληλότητας	<p>Πριν από τη χρήση οποιουδήποτε χειροκίνητου ηλεκτρικού εργαλείου πρέπει να ελέγχεται η καταλληλότητα του για την εργασία για την οποία προορίζεται να χρησιμοποιηθεί π.χ. η ισχύς, το μέγεθος του, η φυσική κατάσταση κ.λπ. Κατά την αγορά χειροκίνητων ηλεκτρικών εργαλείων όπως σμυρίλιο, πριόνι, τρυπάνι κ.ά., πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος πρόκλησης βλάβης στον εργαζόμενο λόγω των κραδασμών που προκαλούνται.</p>
 Ηλεκτρικές παροχές με RCD's	<p>Όλες οι προσωρινές παροχές φορητών ή κινητών ηλεκτρικών εργαλείων πρέπει να είναι συνδεδεμένες με αυτόματους διακόπτες διαρροής ψηλής ευαισθησίας, τουλάχιστον 30mA ή μικρότερης – RCD 30mA.</p>

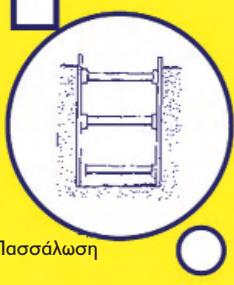
 Έλεγχος καλωδίων	<p>Πριν από κάθε χρήση του ηλεκτρικού εξοπλισμού, όλα τα καλώδια και οι ενώσεις θα πρέπει να ελέγχονται προσεκτικά και τα φθαρμένα μέρη να αντικαθίστανται για την αποφυγή των κινδύνων.</p>
 Προφυλακτήρες	<p>Πολλά φορητά ή κινητά εργαλεία αποτελούνται από κινούμενα μέρη και μπορεί να προκαλέσουν εκπομπές σκόνης και σπινθήρων. Τέτοια εργαλεία πρέπει να φέρουν κατάλληλους προφυλακτήρες.</p>
 Προστασία καλωδίων	<p>Καλώδια τα οποία εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω της θέσης τους πρέπει να προστατεύονται ή να τοποθετούνται σε ασφαλέστερη θέση.</p>
 Εξωτερικές γεννήτριες	<p>Το μονοξείδιο του άνθρακα είναι άοσμο, άχρωμο, τοξικό αέριο, το οποίο επηρεάζει την ποσότητα του οξυγόνου που υπάρχει στο αίμα. Πολλοί εργαζόμενοι πεθαίνουν από δηλητηριάσεις μονοξείδιου του άνθρακα κατά την χρήση γεννήτριών σε κτήρια ή ημίκλειστους χώρους χωρίς ικανοποιητικό αερισμό. Για αποφυγή του «κρυψού» κινδύνου, γεννήτριες που λειτουργούν με καύσιμα πρέπει να τοποθετούνται πάντοτε σε εξωτερικούς χώρους. Η γεννήτρια πρέπει να έχει περιμετρικά ένα (1) μέτρο ελεύθερου χώρου, ώστε να επιτυγχάνεται κανονικός αερισμός. Σε περίπτωση εμφάνισης σε εργαζόμενο συμπτωμάτων δηλητηρίασης από μονοξείδιο του άνθρακα πρέπει να του παρασχεθεί αμέσως φρέσκος αέρας και να ζητηθεί ιατρική φροντίδα. Κανένα όχημα ή μηχάνημα, το οποίο κινείται με καύσιμα, δεν επιτρέπεται να τίθεται σε λειτουργία σε περιορισμένους χώρους.</p>
 Εξάλειψη/ συλλογή σκόνης	<p>Μηχανήματα και εξοπλισμός που παράγουν σκόνη ή/και αναθυμιάσεις πρέπει να διαθέτουν τον κατάλληλο τοπικό εξαερισμό, σύστημα συλλογής/απομάκρυνσης ή/και το κατάλληλο σύστημα διαβροχής.</p>
 Συντήρηση	<p>Όλα τα εργαλεία και ο μηχανικός εξοπλισμός θα πρέπει να ελέγχονται και να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.</p>

 <p>Αλυσοπρίόνο</p>	<p>Τα αλυσοπρίόνα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό. Πρέπει να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και να βρίσκονται σε καλή κατάσταση λειτουργίας πριν από κάθε χρήση. Πρέπει να γίνεται έλεγχος στους προφυλακτήρες και στο φρένο. Όλοι οι προφυλακτήρες, πρέπει να βρίσκονται στη θέση τους συνέχεια. Κατά τη χρήση τους ο χειριστής πρέπει να φέρει τα κατάλληλα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ).</p>
 <p>Φορητοί λαμπτήρες</p>	<p>Οι εργαζόμενοι πρέπει να εφοδιάζονται με φορητούς λαμπτήρες, ώστε σε περιοχές εργασίας με χαμηλό φωτισμό, να μην εκτίθενται σε κίνδυνο ολίσθησης ή και πτώσης. Οι λαμπτήρες πρέπει να ελέγχονται πριν από κάθε χρήση για τυχόν φθορές.</p>
	<p>ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΝΕΡΟ</p>
 <p>Σωσίβιο γιλέκο</p>	<p>Για εργασίες μέσα ή κοντά σε νερό είναι απαραίτητη η χρήση σωσίβιων γιλέκων. Όλα τα σωσίβια γιλέκα και άλλος προστατευτικός εξοπλισμός από πνιγμό, πρέπει να αποθηκεύεται σωστά και να επιθεωρείται συχνά.</p>
 <p>Σωσίβια</p>	<p>Για εργασίες κοντά ή μέσα στο νερό πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα σωσίβια.</p>
 <p>Βάρκα</p>	<p>Για εργασίες στο νερό είναι απαραίτητο να υπάρχει διαθέσιμη σωστική λέμβος (βάρκα).</p>

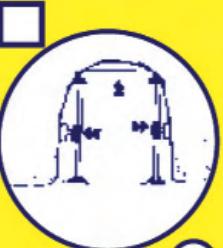
 Περίφραξη	<p>Για εργασίες κοντά στο νερό είναι απαραίτητη η χρήση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων, ή άλλων εμποδίων ασφάλειας.</p>
 Ζώνη ασφάλειας	<p>Για εργασίες κοντά στο νερό πιθανόν να απαιτείται η χρήση ζώνης ασφαλείας ειδικά σχεδιασμένης για προστασία από πτώσεις. Αυτή πρέπει να περιλαμβάνει ανθεκτικό σχοινί πρόσδεσης με σύστημα απορρόφησης κραδασμών και ενέργειας.</p>
	 <p>ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ</p>
 Περίφραξη	<p>Οι εργασίες του εργοταξίου δεν πρέπει να δημιουργούν αχρείαστους κινδύνους στο κοινό και ειδικά στα παιδιά. Πρέπει να τοποθετείται κατάλληλη περίφραξη ώστε να απομονώνεται ο χώρος του εργοταξίου (περιλαμβανομένου και του χώρου αποθήκευσης υλικών και μηχανημάτων).</p>
 Εγκλεισμοί	<p>Ειδικά σε έργα που εφάπτονται δρόμων ή πεζόδρομων, πρέπει να τοποθετείται ειδικά σχεδιασμένη και κατασκευασμένη περίφραξη, η οποία να απομονώνει τις εργασίες του εργοταξίου. Πρέπει να γίνονται διευθετήσεις οι οποίες δεν θα θέτουν σε κίνδυνο τόσο τους πεζούς όσο και την κυκλοφορία των οχημάτων.</p>
 Εμπόδιο ασφαλείας	<p>Όλες οι εργασίες υπό εκτέλεση και ειδικά οι ανοικτές εκσκαφές σε δρόμους, θα πρέπει να περιφράσσονται με κατάλληλα εμπόδια ασφαλείας ή άλλα κατάλληλα εμπόδια και να σημαίνονται με κατάλληλες προειδοποιητικές πινακίδες.</p>

 <p>Διάδρομος πεζών</p>	<p>Όπου το κοινό διακινείται κοντά στο εργοτάξιο ή στην περιοχή που βρίσκεται το εργοτάξιο, πρέπει να δημιουργηθούν κατάλληλες και ασφαλείς δίοδοι και προσβάσεις που να διασφαλίζουν την ασφαλή διακίνηση του κοινού. Ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί για τα πρόσωπα με αναπηρία.</p>
 <p>Προειδοποιητικές πινακίδες</p>	<p>Το κοινό πρέπει να ενημερώνεται εκ των προτέρων για την ύπαρξη εργοταξίου και τυχόν κινδύνων, μέσω προειδοποιητικών πινακίδων.</p>
 <p>Καθαρισμός</p>	<p>Τα áχρηστα υλικά πρέπει να απομακρύνονται από τους δημόσιους χώρους περιλαμβανομένων χωμάτων εκσκαφής, λάσπης, σκόνης, αντικειμένων που εξέχουν και αντικειμένων που μπορεί να πέσουν. Επίσης, όπου απαιτείται αποκατάσταση πρέπει να ολοκληρώνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Υπερβολικές ποσότητες σκόνης μπορεί να προκαλέσουν ερεθισμούς στα μάτια και αναπνευστικά προβλήματα ειδικά σε συνθήκες ξηρασίας. Γενικά, η σκόνη και η λάσπη μπορεί να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα τόσο στους εργαζόμενους όσο και σε αυτούς που βρίσκονται στην περιοχή γύρω από το εργοτάξιο. Όλοι οι δημόσιοι δρόμοι κοντά στο εργοτάξιο πρέπει να διατηρούνται καθαροί από τις λάσπες. Στη μείωση της σκόνης μπορεί να συμβάλει σημαντικά ο ψεκασμός με νερό. Όπου χρησιμοποιείται βυτιοφόρο το οποίο ελκύεται από μηχάνημα, πρέπει να φέρει προφυλακτήρα στον δυναμοδότη áξονα (PTO).</p>
 <p>Έλεγχος κυκλοφορίας</p>	<p>Πρέπει να ετοιμάζονται σχέδια ελέγχου της κυκλοφορίας έτσι, ώστε να ελέγχεται και να συντονίζεται η τροχαία κίνηση στο εργοτάξιο και ιδιαίτερα στα σημεία όπου η τροχαία κίνηση του εργοταξίου παρεμβαίνει στην τροχαία κίνηση του κοινού, όπως π.χ. σε εισόδους/εξόδους του εργοταξίου.</p>
 <p>Φρουρός ασφάλειας</p>	<p>Μόνο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να εισέλθουν στο εργοτάξιο. Η είσοδος προσώπων στο εργοτάξιο μπορεί να ελεγχθεί με ειδικά εκπαιδευμένους φρουρούς ασφάλειας.</p>

 <p>Ρυθμιστής κυκλοφορίας</p>	<p>Η παρουσία εκπαιδευμένου ρυθμιστή κυκλοφορίας είναι απαραίτητη όταν κατά τη διάρκεια των εργασιών πρέπει να γίνει συντονισμός της τροχαίας κίνησης ή των πεζών. Ο ρυθμιστής κυκλοφορίας πρέπει να φορεί φωσφορίζον γιλέκο και να χρησιμοποιεί την κατάλληλη πινακίδα (STOP). Στις περιπτώσεις που απαιτούνται δύο ρυθμιστές κυκλοφορίας θα πρέπει αυτοί να είναι ορατοί μεταξύ τους και να έχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας με ασύρματα μέσα επικοινωνίας, μεταξύ τους, αλλά και με τον υπεύθυνο των εργασιών.</p>
 <p>Σηματωρός</p>	<p>Ειδικά εκπαιδευμένος σηματωρός πρέπει πάντοτε να βοηθά στον συντονισμό για την ανύψωση φορτίων δίδοντας τις κατάλληλες οδηγίες στο χειριστή του ανυψωτικού μηχανήματος.</p>
	<p style="text-align: center;"> ΕΚΣΚΑΦΗ </p> <p>Εκσκαφές και αυλάκια βαθύτερα από 1,25 μέτρα μπορεί να προκαλέσουν σοβαρά ατυχήματα λόγω κατάρρευσης, με αποτέλεσμα την πτώση ή τη σύνθλιψη των εργαζομένων μέσα στην εκσκαφή. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εδαφολογική μελέτη.</p>
	<p>Τα πρανή της εκσκαφής πρέπει να έχουν ασφαλή κλίση προς τα πίσω ώστε να είναι σταθερά και να αποφεύγεται το ενδεχόμενο κατάρρευσης τους.</p>
 <p>Κιβώτιο ορυγμάτων</p>	<p>Το «κιβώτιο ορυγμάτων» είναι ένα κατάλληλο σύστημα αντιστήριξης της εκσκαφής και μπορεί να τοποθετηθεί χωρίς να προϋποθέτει την είσοδο εργαζομένων μέσα στην εκσκαφή. Με την εφαρμογή του συστήματος αυτού οι εργαζόμενοι μπορούν να εργάζονται με ασφάλεια μέσα στην εκσκαφή.</p>

 Πασσάλωση	<p>Η αντιστήριξη με πασσάλους προσφέρει προσωρινή στήριξη και τοποθετείται κατά μήκος των πρανών της εκσκαφής, οριζόντια και κάθετα. Υπάρχουν διάφορα είδη προσωρινής αντιστήριξης όπως υδραυλικά πλαίσια, κιβώτια ορυγμάτων και άλλα συστήματα. Μόνο ο αρμόδιος Μηχανικός ή άλλο αρμόδιο πρόσωπο με την έγκριση του αρμόδιου Μηχανικού, και με βάση την εκτίμηση του κινδύνου, μπορεί να επιλέξει το σύστημα αντιστήριξης που θα εφαρμοστεί.</p>
 Επιχωμάτωση	<p>Η επιχωμάτωση είναι η αποκατάσταση και η ασφάλιση της εκσκαφής. Η αποκατάσταση πρέπει να γίνεται αμέσως μετά τη μετακίνηση των συστημάτων αντιστήριξης. Πρέπει να τοποθετούνται εμπόδια τα οποία να εμποδίζουν τα οχήματα να πλησιάσουν το χείλος της εκσκαφής. Υπάρχει κίνδυνος πτώσης μέσα στην εκσκαφή.</p>
 Ζώνη απαγόρευσης	<p>Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να κινούνται στο χώρο που καλύπτει η ακτίνα του βραχίονα του εκσκαφέα. Πρέπει να διατηρούν απόσταση ασφάλειας από το μηχάνημα και όπου είναι εφικτό να χρησιμοποιείται περίφραξη ή άλλα κατάλληλα εμπόδια.</p>
 Έλεγχος εδάφους	<p>Η περιοχή γύρω από την εκσκαφή πρέπει να επιθεωρείται και να διασφαλίζεται η δυνατότητα του εδάφους να δεχτεί οποιοδήποτε φορτίο, όπως π.χ. τα μηχανήματα ή τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί.</p>
 Απαγόρευση υποσκαφής	<p>Πριν από την εκσκαφή πρέπει να γίνει έλεγχος ώστε να μην επηρεάζονται παρακείμενα υφιστάμενα κτήρια ή άλλες κατασκευές. Σε περίπτωση που μπορεί να προκληθεί κατάρρευση ή ζημιά, πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξης των υφιστάμενων κατασκευών.</p>
 Προστασία των χειλών της εκσκαφής	<p>Το υλικό της εκσκαφής πρέπει να τοποθετηθεί μακριά από το χείλος της εκσκαφής, έτσι, ώστε να αποτραπεί οποιαδήποτε πτώση υλικού μέσα στην εκσκαφή.</p>

 Σφήνα	<p>Η σφήνα τοποθετείται κοντά στο χείλος της εκσκαφής και εμποδίζει το όχημα από το να πλησιάσει στο χείλος της εκσκαφής και να προκαλέσει κατάρρευση των χωμάτων ή και πτώση του οχήματος μέσα στην εκσκαφή.</p>
 Είσοδος/Έξοδος	<p>Οι εργαζόμενοι πρέπει να εισέρχονται και να εξέρχονται από τις εκσκαφές με ασφάλεια, χρησιμοποιώντας κατάλληλα μέσα, όπως π.χ. φορητές κλίμακες. Όλες οι κλίμακες πρέπει να στερεώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτρέπεται η ολίσθησή τους.</p>
 Επιθεώρηση	<p>Ένα υπεύθυνο άτομο πρέπει να επιθεωρεί την εκσκαφή τουλάχιστον μια φορά τη μέρα. Το σύστημα αντιστήριξης των πρανών της εκσκαφής, καθώς επίσης και η κατάσταση του εδάφους στην περιοχή της εκσκαφής πρέπει να εξετάζονται και οι τυχόν απαιτούμενες διορθωτικές εργασίες πρέπει να εκτελούνται αμέσως. Πρέπει να γίνεται έκθεση σχετικά με την επιθεώρηση και να τηρείται σχετικό μητρώο.</p>
 Φράγμα	<p>Οι εκσκαφές πρέπει να προστατεύονται με κατάλληλα εμπόδια ασφαλείας και περίφραξη κατά τη διάρκεια των εργασιών. Η περίφραξη πρέπει να τοποθετείται σε απόσταση τουλάχιστον 2 μέτρα από το χείλος της εκσκαφής και πρέπει να έχει ικανοποιητικό ύψος, ώστε να αποτρέπεται η πτώση προσώπων μέσα στην εκσκαφή.</p>
 Καλύμματα	<p>Εναλλακτικά και γενικά σε συνδυασμό με την περίφραξη, πάνω από τα φρεάτια ή άλλα ανοίγματα πρέπει να τοποθετούνται μεταλλικά καλύμματα όπου είναι εφικτό μαζί με κατάλληλη σήμανση. Τα καλύμματα πρέπει να είναι ανθεκτικά, ώστε να αποτρέπουν την πτώση προσώπων μέσα στην εκσκαφή.</p>
 Προειδοποιητική σήμανση	<p>Τα πρόσωπα πρέπει να ενημερώνονται ότι πλησιάζουν σε περιοχή εκσκαφής. Οι προειδοποιητικές πινακίδες πρέπει να είναι κατάλληλες για τον κίνδυνο στον οποίο αναφέρονται.</p>

 Ορθό στοιβαγμα	<p>Οι σωλήνες και άλλα υλικά πρέπει να στοιβάζονται με ασφαλή τρόπο χρησιμοποιώντας σφήνες για την αποτροπή κύλισης ή πτώσης τους πάνω σε τρίτα πρόσωπα. Μεγάλες κυκλικές διατομές πρέπει να φυλάσσονται με το επίπεδο μέρος τους προς το έδαφος και όχι με την κυκλική τους πλευρά.</p>
 Ορθή στήριξη	<p>Στις περιπτώσεις σηράγγων πρέπει να τοποθετείται ικανοποιητικός αριθμός στηρίξεων ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευση τόσο των πρανών όσο και των οροφών.</p>
 Φωτισμός	<p>Πρέπει να υπάρχει ικανοποιητικός φωτισμός συμπεριλαμβανομένου και του φωτισμού εκτάκτου ανάγκης διευκολύνοντας έτσι την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή των εργασιών καθώς και την ασφαλή είσοδο και έξοδο στο χώρο εργασίας.</p>
 Περιφραξή μηχανημάτων	<p>Πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένος και κατάλληλα περιφραγμένος χώρος για τη στάθμευση των οχημάτων και τη φύλαξη των μηχανημάτων, του εξοπλισμού και των υλικών. Επίσης, πρέπει να υπάρχει ασφαλής διάδρομος για τη διακίνηση των πεζών. Στο τέλος της μέρας ο χώρος πρέπει να ασφαλίζεται, ώστε να αποφεύγεται η είσοδος μη εξουσιοδοτημένων προσώπων.</p>
	<p>☐ ΣΚΟΝΗ</p> <p>Οι μεγάλες ποσότητες σκόνης προκαλούν ερεθισμό στα μάτια, αναπνευστικά προβλήματα ή βλάβη σε περίπτωση που ο εργαζόμενος εκτίθεται σε μεγάλες ποσότητες σε μικρό χρονικό διάστημα ή σε μικρές ποσότητες για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.</p>

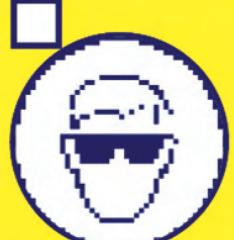
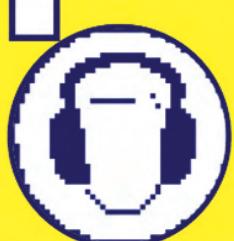
 Κατάβρεξη	<p>Η κατάβρεξη της περιοχής εργασίας αποτρέπει τη διασπορά της σκόνης στον περιβάλλοντα χώρο.</p>
 Αερισμός	<p>Είναι απαραίτητη η ύπαρξη κατάλληλου εξαερισμού για την παροχή φρέσκου αέρα στην περιοχή εργασίας.</p>
 Σύστημα τοπικού εξαερισμού	<p>Το σύστημα τοπικού εξαερισμού μπορεί να συλλέξει ή και να απομακρύνει την σκόνη από την περιοχή όπου εκτελούνται οι εργασίες.</p>
	 <p>ΒΛΑΒΕΡΑ ΑΕΡΙΑ</p> <p>Στα βλαβερά αέρια συμπεριλαμβάνονται τα αέρια που μπορεί να προκαλέσουν βλάβη μετά από εισπνοή τους ή όταν έρθουν σε επαφή με το δέρμα. Ο προγραμματισμός των εργασιών πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε τα πρόσωπα στην εργασία να μην εκτίθενται στον κίνδυνο από τα αέρια αυτά.</p>
 Αξιολόγηση	<p>1.</p> <p>2.</p> <ol style="list-style-type: none"> Σε περίπτωση που πιθανόν να υπάρχουν βλαβερά αέρια, η περιοχή πρέπει να εκκενωθεί αμέσως και να ακολουθήσει έλεγχος της περιοχής για να διαπιστωθεί αν υπάρχουν αέρια και το είδος τους. Για τη διασφάλιση του σωστού ελέγχου, είναι απαραίτητο να λειτουργεί σύστημα γραπτής άδειας εργασίας, ώστε οι εργασίες να μην αρχίσουν μέχρι να γίνουν όλοι οι έλεγχοι ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος εργασίας.

 Αερισμός	<p>Είναι απαραίτητη η ύπαρξη κατάλληλου και επαρκούς εξαερισμού για την παροχή φρέσκου αέρα στην περιοχή εργασίας.</p>
 Σύστημα τοπικού εξαερισμού	<p>Σύστημα τοπικού εξαερισμού μπορεί να συλλέξει ή και να απομακρύνει τα βλαβερά αέρια από την περιοχή όπου εκτελούνται οι εργασίες.</p>
	<p></p> <p>ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ</p> <p>Η έκθεση σε μικροοργανισμούς όπως βακτήρια, ιούς, παράσιτα και μύκητες μπορεί να προκαλέσει μολύνσεις, αλλεργίες, δηλητηριάσεις ή να έχει τοξικές επιδράσεις. Αν υπάρχει περίπτωση ύπαρξης βιολογικών παραγόντων, πρέπει να γίνει ενδελεχής έλεγχος της περιοχής για τον εντοπισμό των παραγόντων. Πρέπει να ζητηθεί ιατρική συμβουλή και εμβολιασμός όσων θα εκτεθούν στους βιολογικούς παράγοντες, όπως π.χ. για Ηπατίτιδα Α και Β και Τέτανο.</p>
 Αξιολόγηση	<p>1. </p> <p>2. </p> <p>1. Σε περίπτωση που πιθανόν να υπάρχουν βιολογικοί παράγοντες η βλαβερά αέρια, πρέπει να προηγηθεί μελέτη της περιοχής για τον εντοπισμό όλων των κινδύνων. Πρέπει να γίνει γραπτή εκτίμηση των κινδύνων που εντοπίζονται και να καθοριστούν τα απαιτούμενα μέτρα αντιμετώπισης τους. Για τα απαιτούμενα μέτρα πρέπει να ενημερωθούν όσοι πιθανόν να εκτεθούν. Τα μέτρα πιθανόν να περιλαμβάνουν και συνεχή παρακολούθηση του αέρα.</p> <p>2. Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών και μέτρων, είναι απαραίτητο να λειτουργεί σύστημα γραπτής άδειας εργασίας, ώστε οι εργασίες να μην αρχίσουν μέχρι να γίνουν όλοι οι έλεγχοι ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος εργασίας.</p>

	 <p>ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ</p>
 <p>Αξιολόγηση</p>	<p>Πριν από την είσοδο των εργαζομένων σε περιορισμένους χώρους, πρέπει να γίνεται έλεγχος της περιοχής, ώστε να εντοπιστούν τυχόν κίνδυνοι και ειδικά η παρουσία επικίνδυνων αερίων.</p>
 <p>Εκτίμηση κινδύνου</p>	<p>Μετά την αναγνώριση των κινδύνων πρέπει να γίνεται γραπτή εκτίμηση κινδύνων και πρέπει να προσδιορίζονται τα μέτρα προστασίας και πρόληψης, τα οποία θα κοινοποιούνται σε όλους τους εμπλεκόμενους και στα πρόσωπα τα οποία θα εκτεθούν στους κινδύνους.</p>
 <p>Γραπτή άδεια εργασίας</p>	<p>Η γραπτή άδεια εργασίας εξασφαλίζει την ασφαλή διεξαγωγή των εργασιών και εφαρμόζεται συνήθως για εργασίες υψηλού κινδύνου.</p>
 <p>Ανίχνευση βλαβερών αερίων</p>	<p>Σε περιοχές όπου είναι πιθανή η ύπαρξη βλαβερών αερίων, πρέπει να τοποθετηθούν προειδοποιητικοί ανιχνευτές αερίων.</p>
 <p>Τρίποδας ανάβασης/κατάβασης</p>	<p>Ο τρίποδας ανάβασης/κατάβασης αποτελεί μέρος του εξοπλισμού διάσωσης για τα πρόσωπα που εργάζονται σε περιορισμένους χώρους. Με τον τρίποδα μπορεί ο εργαζόμενος να εισέλθει και να εξέλθει από έναν περιορισμένο χώρο.</p>

 Συσκευές επικοινωνίας	<p>Οποιοσδήποτε βρίσκεται μέσα σε περιορισμένο χώρο θα πρέπει να βρίσκεται σε προφορική επικοινωνία με πρόσωπα εκτός του περιορισμένου χώρου. Επιβάλλεται όπως ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί να μην δημιουργεί σπινθήρες για αποφυγή ανάφλεξης.</p>
	 ΥΓΕΙΑ
 Εκτίμηση κινδύνων για την υγεία	<p>Πριν από κάθε εργασία η οποία πιθανόν να εκθέτει τους εργαζόμενους σε χημικούς, φυσικούς ή βιολογικούς παράγοντες πρέπει να γίνεται εκτίμηση κινδύνου. Τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα θα πρέπει να αποφασιστούν με βάση τις αρχές πρόληψης και ειδικά όσον αφορά στα υλικά και στις μεθόδους να εξευρεθούν άλλες ασφαλείς επιλογές. Οι χημικοί και βιολογικοί παράγοντες μπορεί να εισχωρήσουν στο σώμα μέσω του δέρματος, των ματιών, με την εισπνοή ή την κατάποση. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την πρόκληση ασθενειών, δηλητηρίασης, ασφυξίας, εγκαυμάτων, αλλεργιών, δερματίτιδων, ναυτίας εργατικού άσθματος, κ.λπ. Τα μέτρα προστασίας από τους χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες συμπεριλαμβάνουν: λήψη δειγμάτων αέρα, εξαερισμό, χρήση εναλλακτικών μη επικίνδυνων υλικών, χρήση διαδικασιών και μέσων μείωσης της σκόνης και των αναθυμιάσεων, πληροφόρηση και εκπαίδευση, χρήση ΜΑΠ, κ.λπ.</p>
 Επιτήρηση υγείας	<p>Οι εργαζόμενοι οι οποίοι εκτίθενται σε κίνδυνο της υγείας τους πρέπει να τυγχάνουν της κατάλληλης ιατρικής παρακολούθησης. Η παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων μπορεί να γίνεται μέσω ερωτηματολογίων, μετρήσεων πίεσης και ακοής κ.λπ.</p>
	 ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΩΝ <p>Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων σημαίνει πολύ περισσότερα από ανύψωση ή μεταφορά αντικειμένων. Περιλαμβάνει ένα μεγάλο πεδίο δραστηριοτήτων στο οποίο συμπεριλαμβάνονται η ανύψωση, το σπρώξιμο, το τράβηγμα, η μεταφορά, η μετακίνηση, η στήριξη ή το κράτημα ενός αντικειμένου ή ενός προσώπου. Περισσότερο από το 30% των επαγγελματικών ασθενειών προκαλούνται από την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων. Πρέπει να γίνεται εκτίμηση των δραστηριοτήτων χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες κινδύνου (αντίξοες συνθήκες εργονομίας) και πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή ή τη μείωση του κίνδυνου τραυματισμού.</p>

 Εκτίμηση κινδύνου	<p>Κάθε δραστηριότητα στο εργοτάξιο θα πρέπει να αξιολογείται έτσι, ώστε να προσδιορίζονται τυχόν κίνδυνοι λόγω χειρωνακτικής διακίνησης. Αν αναγνωριστεί οποιοσδήποτε κίνδυνος ο οποίος μπορεί να προκαλέσει τραυματισμό πρέπει να γίνει γραπτή εκτίμηση και να ληφθούν τα απαραίτητα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα για την εξάλειψή του. Αν ο κίνδυνος δεν μπορεί να εξαλειφθεί τότε θα πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό μέσω μηχανικού εξοπλισμού, ομαδικής ανύψωσης και ασφαλούς ατομικής προσπάθειας. Για την εκτίμηση του κινδύνου μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια αναγνωρισμένη πρακτική μέθοδος, όπως π.χ. η μέθοδος “KIM”.</p>
 Μηχανικός εξοπλισμός	<p>Ο μηχανικός εξοπλισμός είναι συσκευές ανύψωσης, έλξης ή ώθησης οι οποίες εξαλείφουν ή μειώνουν την ανάγκη για χειρωνακτική διακίνηση των αντικειμένων και υλικών.</p>
 Οργάνωση εργασιών	<p>Ο προγραμματισμός των εργασιών πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να ελαττώνεται ή ακόμα και να εξαλείφεται η ανάγκη χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων.</p>
 Εκπαίδευση	<p>Οποιοσδήποτε ασχολείται με χειρωνακτική διακίνηση φορτίων πρέπει να εκπαιδευτεί για τον ασφαλή τρόπο μετακίνησης φορτίων ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος τραυματισμού του.</p>
	<h3 style="text-align: center;">ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑΠ)</h3> <p>Τα ΜΑΠ προστατεύουν τους εργαζόμενους από τους κινδύνους, όταν όλες οι άλλες μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν δεν κατάφεραν να εξαλείψουν ολοκληρωτικά τον κίνδυνο. Τα ΜΑΠ είναι το τελευταίο μέτρο που ενεργεί ως φραγμός μεταξύ του εργαζόμενου και του πιθανού κινδύνου από χημικά, μηχανήματα, εργαλεία και διαδικασίες. Για να είναι αποτελεσματική η χρήση των ΜΑΠ πρέπει να επιλέγονται προσεκτικά για να προστατεύουν τα πρόσωπα από συγκεκριμένους κινδύνους. Η ορθή χρήση των κατάλληλων ΜΑΠ, μειώνει τον κίνδυνο τραυματισμού και ασθένειας. Τα ΜΑΠ πρέπει να συντηρούνται τακτικά για να βρίσκονται σε καλή κατάσταση για χρήση.</p>

 Κράνος	<p>Το κράνος ασφαλείας προστατεύει το κεφάλι από πτώση αντικειμένων και από κτυπήματα σε αντικείμενα. Τα κράνη ασφαλείας πρέπει να αντικαθίστανται περιοδικά, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.</p>
 Μπότες ασφάλειας	<p>Η χρήση των παπουτσιών ασφαλείας είναι απαραίτητη για όλα τα εργοτάξια. Πρέπει να έχουν στο πάνω μέρος ατσάλινη προστασία για τα δάχτυλα και κατάλληλη σόλα, ώστε να αποτρέπεται η εισχώρηση καρφοβελόνων ή άλλων αντικειμένων.</p>
 Γυαλιά ασφάλειας	<p>Τα γυαλιά ασφαλείας προστατεύουν τα μάτια από εκσφενδονιζόμενα αντικείμενα, σκόνη και σταγονίδια.</p>
 Γάντια ασφάλειας	<p>Τα γάντια ασφαλείας προστατεύουν τα χέρια από τους τραυματισμούς και την επαφή με επικίνδυνες ουσίες και αιχμηρά αντικείμενα.</p>
 Ωτοασπίδες	<p>Οι ωτοασπίδες προστατεύουν από δυνατούς και ξαφνικούς θορύβους ή από συνεχόμενους θορύβους. Υπάρχουν δύο επίπεδα δράσης. Στο πρώτο επίπεδο, όταν ο θόρυβος είναι 80 dBA ή περισσότερο πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες ατομικές ωτοασπίδες. Στο δεύτερο επίπεδο, όταν ο θόρυβος είναι 85 dBA ή περισσότερο πρέπει να υπάρχουν ατομικές ωτοασπίδες και να διασφαλίζεται η χρήση τους. Υπάρχει επίσης το όριο των 87 dBA το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνεται σε καμία περίπτωση. Στην οριακή τιμή λαμβάνεται υπόψη η μείωση του θορύβου που επιτυγχάνεται από τα ΜΑΠ, αλλά δεν λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα των ΜΑΠ. Όπου υπάρχει ο κίνδυνος για την υγεία των εργαζομένων πρέπει να γίνεται έλεγχος της έντασης του θορύβου. Σε χώρους εργασίας που υπάρχει σκόνη ή το περιβάλλον δεν είναι καθαρό συστήνεται η χρήση ωτοασπίδων για την προστασία των αυτιών.</p>

 Φωσφορίζον γιλέκο	<p>Το φωσφορίζον γιλέκο ενισχύει την ορατότητα του εργαζόμενου από τους οδηγούς και τους χειριστές των μηχανημάτων.</p>
 Μάσκα σκόνης	<p>Η μάσκα σκόνης προστατεύει από την εισπνοή σωματιδίων σκόνης.</p>
 Αναπνευστικός εξοπλισμός	<p>Ο αναπνευστικός εξοπλισμός προστατεύει από έκθεση χαμηλού επιπέδου σε επικίνδυνες ουσίες, φιλτράροντάς τις από τον εισπνεόμενο αέρα, με την προϋπόθεση ότι η συσκευή χρησιμοποιείται και συντηρείται κατάλληλα.</p>
 Προσωπίδα ασφάλειας	<p>Η μάσκα προσώπου προστατεύει ολόκληρο το πρόσωπο από αντικείμενα που εκσφενδονίζονται, σπινθήρες και σταγονίδια από ζεστές ή επικίνδυνες ουσίες.</p>
 Ζώνη ασφάλειας	<p>Η ζώνη ασφαλείας είναι ειδικά σχεδιασμένη για προστασία από πτώσεις. Αποτελείται από ανθεκτικό ιμάντα ή κατάλληλο σχοινί, συσκευή απορρόφησης κραδασμών και ενέργειας (τραντάγματος) και κατάλληλα αγκύρια. Η ζώνη ασφάλειας πρέπει πάντοτε να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το σχέδιο διάσωσης. Η εξάρτηση αυτή δεν αποτελεί αντικατάσταση της εξέδρας εργασίας ή του δικτύου ασφάλειας. Χρησιμοποιείται μόνο στην περίπτωση που είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθούν συλλογικά μέσα προστασίας.</p>
 Ρουχισμός εργασίας	<p>Ο ρουχισμός εργασίας προστατεύει το σώμα από το να έρχεται σε επαφή με επικίνδυνες ουσίες/σκόνες.</p>

ΦΩΤΙΑ

Ο κίνδυνος πυρκαγιάς είναι συνεχής σε ένα εργοτάξιο. Η πρόληψη από πυρκαγιές πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα στάδια του προγραμματισμού του έργου. Πρέπει να υπάρχουν έξοδοι κινδύνου, προσωρινοί ανιχνευτές φωτιάς και μέσα πυρόσβεσης, όπως π.χ. πυροσβεστήρες καθώς και σύστημα συναγερμού.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τους φορητούς πυροσβεστήρες. Οι πυροσβεστήρες πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για πυρκαγιές μικρής έκτασης.

Οι πυροσβεστήρες νερού είναι κατάλληλοι για την κατάσβεση των πυρκαγιών που προέρχονται από υλικά όπως ρούχο, χαρτί και ξύλο.

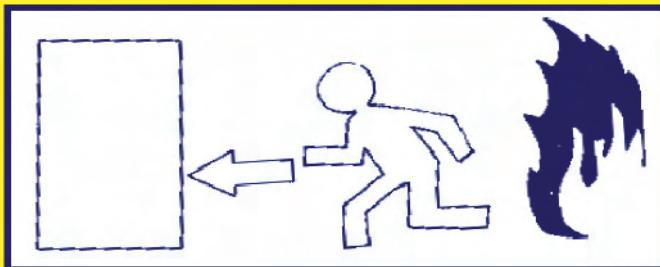
Οι πυροσβεστήρες με σκόνη είναι κατάλληλοι για τις περισσότερες πυρκαγιές συμπεριλαμβανομένων και των πυρκαγιών που προέρχονται από ηλεκτρικές συσκευές.

Οι πυροσβεστήρες με διοξείδιο του άνθρακα είναι κατάλληλοι για τις περισσότερες πυρκαγιές οι οποίες προέρχονται από εύφλεκτα υγρά ή ηλεκτρικές συσκευές.

Οι πυροσβεστήρες με αφρό είναι κατάλληλοι για τις περισσότερες πυρκαγιές οι οποίες προέρχονται από εύφλεκτα υγρά (όπως π.χ. λάδι, υγρά καύσιμα).

Διαδρομή διαφυγής

Για αποφυγή τραυματισμών από πυρκαγιά όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερωθούν για το πώς να δράσουν σε περίπτωση πυρκαγιάς. Πρέπει να ξέρουν ποιες είναι οι καθορισμένες έξοδοι διαφυγής και ποια τα σημεία συγκέντρωσης. Πρέπει να ετοιμάζεται σχέδιο δράσης και να γίνονται συχνά ασκήσεις πυρκαγιάς.

Γ.Τ.Π. 293/2009-1.000 ISBN 978-9963-38-683-3
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Theopress Ltd